

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY JASIELEC**

z dnia 28 stycznia 2025 r.

w sprawie wniosku o kontrolę wyborów sołtysów i rad sołeckich

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) oraz art. 244 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 kodeks postępowania administracyjnego z (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 572) Rada Gminy Jasieniec uchwala co następuje:

§ 1. Po rozpatrzeniu wniosku o kontrolę wyborów sołtysów i rad sołeckich Rada Gminy Jasieniec postanawia nie uwzględnić wniosku z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy Jasieniec.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

W dniu 6 listopada 2024 r. Wojewoda Mazowiecki przekazał Radzie Gminy Jasieniec sygnał dotyczący nieprawidłowości przy wyborach sołtysów i rad sołeckich polegający na głosowaniu przez pełnomocników. Wojewoda wskazał jako podstawę przekazania pisma uprawnienia kontrolne rady określone w art. 18a ust 1 ustawy o samorządzie gminnym.

Sprawa była w dniach 20.11.2024 r., 5.12.2024 r. i 07.01.2025 r. przedmiotem rozpoznania przez Komisję. Wobec braku sprecyzowania, o które wybory chodzi członkowie Komisji zapoznali się z dokumentacją ostatnich wyborów na sołtysa i rad sołeckich z 2024 r.

Po przeprowadzeniu szczegółowej analizy akt oraz dokumentacji wytworzonej w trakcie zebrań wiejskich, a także po uzyskaniu ustnych i pisemnych wyjaśnień od członków komisji skrutacyjnych i osób zaangażowanych w organizację wspomnianych wyborów Komisja stwierdziła, że w sołectwach Olszany, Jasieniec i Kurczowa Wieś doszło do głosowania za pośrednictwem pełnomocników, lecz jednocześnie nie ujawniono żadnych uchybień, które w sposób istotny mogłyby wpłynąć na wyniki głosowań lub naruszyć zasady tajności oraz bezpośredniości.

Przedmiotem postępowania wyjaśniającego były w szczególności zarzuty wskazujące na głosowanie za pośrednictwem pełnomocników, co miało rzekomo przeczyć obowiązującym regułom i regulacjom statutowym. Jednakże analiza przeprowadzona przez Komisję pozwoliła ustalić, że stosowane procedury opierały się w praktyce na ogólnych zasadach obowiązujących w prawie administracyjnym, zaś statuty sołectw w Gminie Jasieniec nie zawierają przepisów jednoznacznie wykluczających możliwość oddawania głosu przez osoby trzecie działające z upoważnienia. Ponadto z relacji przedstawicieli komisji skrutacyjnych jednoznacznie wynika, iż w trakcie zebrań wiejskich ani w protokołach nie zostały odnotowane żadne formalne protesty czy uwagi kwestionujące dopuszczenie głosowania w formie pełnomocnictwa, co może wskazywać, że uczestnicy spotkań zaakceptowali taką formę udziału w wyborach. Osoby udzielające pełnomocnictw były upoważnione do wzięcia udziału w kwestionowanych głosowaniach.

Podczas analizy dokumentów oraz weryfikacji osób uprawnionych w sołectwie Olszany ustalono, że dwie osoby nieposiadające prawa do głosowania oddały głosy za pośrednictwem pełnomocników. Okoliczność ta nie wpłynęła jednak na końcowy wynik wyborów, ponieważ różnica liczby głosów w wyborach sołtysa wyniosła 57 do 28.

Same komisje skrutacyjne nie zgłaszały w protokołach zastrzeżeń względem prawidłowości przebiegu głosowania i nie pojawiły się sygnały świadczące o naruszeniu tajności, zwłaszcza że – wedle oświadczeń osób organizujących wybory – zapewniono techniczne warunki umożliwiające samodzielne i niekontrolowane wypełnianie kart. W związku z tym nie ma podstaw do wniosku, iż dopuszczenie pełnomocnictw mogło w sposób istotny lub nieodwracalny wypaczyć wynik wyborów sołeckich bądź że doszło do niedopuszczalnego ograniczenia lub wykluczenia poszczególnych uczestników zebrania wiejskiego. Istotne jest też spostrzeżenie, że przy braku stosownych uregulowań w statutach sołectw, a przy jednoczesnym braku wyraźnego zakazu, osoby przygotowujące i przeprowadzające wybory kierowały się zasadą domniemania możliwości działania przez pełnomocnika, uznając, iż nie stoi temu na przeszkodzie żaden przepis szczególny.

Na podstawie powyższych ustaleń Komisja Skarg, Wniosków i Petycji stwierdza, iż nie zaistniały przesłanki uzasadniające podważenie ważności lub przejrzystości głosowań sołeckich.

Komisja Skarg Wniosków i Petycji Rady Gminy Jasieniec uznała, że wniosek nie zasługuje na uwzględnienie.

W tym stanie rzeczy Rada Gminy przychyliła się do stanowiska Komisji.